

prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud: V. Șchiopu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

ÎNCHEIERE

08 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Dumitru Suciu și Stela Suciu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Suciu împotriva Nataliei Elistratova, lui Vladimir Elistratov, Serghei Lăpușnean și notarului public Lidia Nagherneac cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și

la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov împotriva Stelei Suciu, Luciei Suciu, lui Mihail Suciu și lui Dumitru Suciu cu privire la evacuarea din locuință și retragerea vizei de reședință, și

la cererea reconvențională depusă de Stela Suciu împotriva Nataliei Elistratova și lui Vladimir Elistratov cu privire la repararea prejudiciului material, împotriva deciziei din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t a ț ă :

La data de 18 mai 2011, Dumitru Suciu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Elistratova, lui Vladimir Elistratov, Serghei Lăpușnean și notarului public Lidia Nagherneac cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a indicat că prin decizia din 07 aprilie 2011 a Curții Supreme de Justiție a fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. XXXXX, or. Ungheni, încheiat între Serghei Lăpușnean și Dumitru Suciu, la data de 12 noiembrie 2002, la biroul notarial Lidia Nagherneac, înregistrat cu nr. 7685.

Prin decizia nominalizată s-a dispus evacuarea lui Dumitru Suciu din apartamentul nr. XXXXX, or. Ungheni cu instalarea în el a Nataliei Elistratova și a lui Vladimir Elistratov.

A menționat că deoarece decizia respectivă este irevocabilă se afla în situația de a elibera apartamentul în care a locuit începând cu anul 2002, momentul procurării.

La fel, a invocat că pe parcursul posesiunii de bună-credință a bunului a adus îmbunătățiri (reparație capitală), suportând cheltuieli care au sporit valoarea bunului care există.

A relevat că îmbunătățirile aduse nu pot fi separate fără a se aduce prejudicii bunului imobil, astfel a considerat necesar încasarea de la pârâți a cheltuielilor suportate în legătură cu reparația capitală a apartamentului.

Reclamantul a subliniat că în urma declarării nulității contractului de vânzare-cumpărare și a evacuării din apartament, împreună cu familia sa au rămas fără loc de trai.

A solicitat numirea unei expertize privind determinarea valorii sporirii bunului imobil, încasarea de la Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov sumei de 15000 de Euro (echivalent a 247 500 de lei), ce constituie valoarea de îmbunătățire a imobilului; a încasa de la Serghei Lăpușnean suma de 3 300 de dolari SUA (echivalent a 38 000 de lei), achitați pentru procurarea apartamentului; încasarea de la notarul public Lidia Nagherneac a sumei de 22 700 Euro (echivalentul a 347500 de lei), ceea ce constituie diferența de cost a apartamentului; încasarea în mod solidar de la pârâți a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei (f.d. 5, Vol. I).

Prin cererea de modificare a pretențiilor din 27 noiembrie 2013, Dumitru Suciu și-a modificat cerința în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral și a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 150 000 de lei, exclusiv de la notarul public Lidia Nagherneac (f.d. 195, Vol. II).

La data de 03 iunie 2011, Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov au depus cerere de chemare în judecată împotriva Stelei Suciu, Luciei Suciu, lui Mihail Suciu și lui Dumitru Suciu cu privire la evacuarea din locuință și retragerea vizei de reședință.

În motivarea acțiunii a indicat că la 03 noiembrie 2003 a depus cererea de chemare în judecată cu solicitarea de a declara nul contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. XXXXX, or. Ungheni cu evacuarea lui Dumitru Suciu din bunul imobil.

Au precizat că prin decizia din 07 aprilie 2011 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului în litigiu și s-a dispus evacuarea lui Dumitru Suciu din apartamentul litigant cu instalarea în apartament a Nataliei Elistratova și a lui Vladimir Elistratov.

Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov au relevat că întru executarea deciziei sus numite s-a adresat la executorul judecătoresc care la 25 mai 2011 l-a evacuat pe Dumitru Suciu din apartament.

La fel, au indicat că pe parcursul anilor 2003-2011, în timpul examinării cererii de către instanțele judecătorești, Dumitru Suciu împreună cu membrii familiei sale, și-a perfectat vize de domiciliu în apartamentul respectiv, însă conviețuirea în același apartament împreună cu Stela Suciu și Lucia Suciu este neconfortabilă, stânjenitoare și ilegală.

Au solicitat evacuarea Luciei Suciu, Stelei Suciu și lui Mihail Suciu din apartamentul nr. XXXXX, or. Ungheni, precum și retragerea vizei de domiciliu lui Dumitru Suciu, Mihail Suciu, Stelei Suciu și Luciei Suciu (f.d. 4, Vol. II).

Prin încheierea din 08 noiembrie 2013 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central a fost dispusă conexarea cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depuse de Dumitru Suciu împotriva Nataliei Elistratova, lui Vladimir Elistratov, Serghei Lăpușnean și notarului public Lidia Nagherneac cu privire la repararea prejudiciului material și moral într-un singur proces cu cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov împotriva

Stelei Suciu, Luciei Suciu, lui Mihail Suciu și lui Dumitru Suciu cu privire la evacuarea din locuință și retragerea vizei de domiciliu.

La data de 17 mai 2012, Stela Suciu a depus cerere reconvențională împotriva Nataliei Elistratova și lui Vladimir Elistratov cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii Stela Suciu a indicat că prin decizia din 07 aprilie 2011 a Curții Supreme de Justiție s-a recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. XXXXX, or. Ungheni și s-a dispus evacuarea lui Dumitru Suciu cu instalarea în apartament a Nataliei Elistratova și a lui Vladimir Elistratov.

Astfel, a menționat că evacuarea dispusă prin decizia nominalizată nu se răsfrânge asupra altor membri ai familiei care domiciliază și au viză de reședință în acest apartament din motivul neantrenării acestora în proces.

A relatat că la data procurării apartamentului în litigiu Stela Suciu se află în căsătorie cu Dumitru Suciu, astfel apartamentul respectiv constituie avere comună în devălmășie a soților.

La fel, a afirmat că pe parcursul anilor, locuind în acest apartament, a efectuat reparație capitală în sumă de 15 000 de Euro, bani care aparțin ambilor soți.

Reclamanta a specificat că deși Natalia Elistratova și Nicolae Elistratov au acționat în judecată pentru a fi evacuați toți membrii familiei Suciu din apartament, consideră oportun ca înainte de evacuare să-i fie recuperate cheltuielile de reparație și alte cheltuieli investite în apartament, deoarece necompensarea acestora ar putea duce la îmbogățirea părților fără justă cauză.

De asemenea, a invocat că în urma declarării actului juridic nul, dânsa împreună cu ceilalți membri ai familiei au rămas fără loc de trai.

Stela Suciu a solicitat încasarea de la Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov suma ce constituie valoarea de îmbunătățire a apartamentului.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Suciu.

S-a încasat în mod solidar, de la Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov în beneficiul lui Dumitru Suciu prejudiciul material în mărime de 125 702,67 lei, cu titlu de îmbunătățiri aduse bunului imobil.

S-a încasat în mod solidar de la Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov în beneficiul lui Dumitru Suciu cheltuielile pentru efectuarea expertizei nr. 950 din 05 iunie 2013 și nr. 277-279 din 20 februarie 2018 în sumă de 4 380 de lei, în rest pretenția privind încasarea sumei de 3 000 de lei, pentru asigurarea deplasării experților, s-a respins ca nefondată.

S-au respins ca neîntemeiate cerințele privind încasarea din contul notarului public Lidia Nagherneac prejudiciul material în sumă de 388 391,66 de lei, ceea ce constituie diferența de preț a apartamentului și prejudiciul moral în mărime de 150000 de lei.

S-a respins ca neîntemeiată pretenția privind încasarea de la Serghei Lăpușnean a prejudiciului material în sumă de 3 300 de dolari SUA, echivalentul costului apartamentului.

S-a admis parțial acțiunea înaintată de Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov împotriva Stelei Suciu, Luciei Suciu, lui Mihail Suciu și Dumitru Suciu cu privire la evacuarea din locuință și retragerea vizei de reședință.

S-au evacuat Stela Suciu, Lucia Suciu și Mihail Suciu din apartamentul nr. XXXXX, or. Ungheni, în rest pretenția s-a respins.

S-a explicat că evacuarea din apartament va fi pusă în executare doar după onorarea de către Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov a obligațiilor de restituire a prejudiciilor materiale indicate în hotărâre.

S-a admis parțial cererea reconvențională depusă de Stela Suciuc împotriva Nataliei Elistratova și lui Vladimir Elistratov cu privire la repararea prejudiciului material.

S-a încasat în mod solidar de la Natalia Elistratova și Vladimir Elistratov în beneficiul Stelei Suciuc prejudiciul material în mărime de 125 702,67 lei, cu titlu de îmbunătățiri aduse bunului imobil.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 15 ianuarie 2019, Dumitru Suciuc și Stela Suciuc au declarat apel împotriva hotărârii din 17 decembrie 2018 a Judecătorei Ungheni, sediul Central și au solicitat casarea parțială a hotărârii instanței în partea ce ține de pretențiile înaintate față de notarul public Nagherneac Lidia cu adoptarea unei decizii prin care să fie încasată suma de 388391,66 de lei, ceea ce constituie diferența de preț a apartamentului și prejudiciul moral în mărime de 150 000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, prin prisma art. 1398 alin. (1) Cod civil, a notat că instanța de fond în temeinic a reținut faptul că repararea prejudiciului cauzat urmează a fi analizată prin aplicarea regulilor răspunderii delictuale, care presupune întrunirea componentei delictului civil și anume, fapta ilicită, prejudiciul, legătura causală dintre prejudiciu și fapta ilicită și vinovăția persoanei care a comis fapta.

De altfel, a reținut că conform materialelor cauzei se constată cu certitudine că la data de 12 noiembrie 2002, notarul Lidia Nagherneac a autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 7685, încheiat între Serghei Lăpușnean și Dumitru Suciuc.

Tranzacția a avut loc în baza unei procuri eliberate pe numele lui Serghei Lăpușnean de către Natalia Elistratova, Vladimir Elistratov și Mihail Otinco, procură care a fost autentificată de un birou notarial din or. Smolensk, Federația Rusă.

La acest aspect Colegiul a reținut ca corectă relatarea primei instanțe prin care a indicat că deși, ulterior, contractul a fost declarat nul din motivul că procura autentificată la biroul notarial din Federația Rusă era falsă, în privința notarului Lidia Nagherneac nu există o hotărâre judecătorească care să constate ilegalitatea acțiunilor acesteia la autentificarea contractului.

Totodată, instanța de apel a constatat că notarul public Lidia Nagherneac a autentificat contractul de vânzare-cumpărare, fiindu-i prezentate actele necesare, inclusiv procura prin care proprietarii apartamentului, dintre care minorul Vladimir Elistratov și mama acestuia Natalia Elistratova l-a împuternicit pe mandatarul Serghei Lăpușnean să vândă apartamentul în litigiu.

În acest sens, instanța a reține că în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) al Legii cu privire a notariat (în vigoare la momentul încheierii contractului), dispunând de un act, care la moment era considerat perfect valabil, care oferea dreptul lui Serghei Lăpușnean să acționeze în numele și pe contul lui Vladimir Elistratov, notarul Lidia Nagherneac, corect a autentificat contractul, nefiind necesară prezența nemijlocită a reprezentantului legal al minorului sau al Organului de tutelă și curatelă.

De asemenea, Colegiul a evidențiat că conform clauzelor stipulate de părți, cu prezentarea actelor necesare, notarul Lidia Nagherneac a autentificat contractul

propriu-zis, verificând împuternicirile în baza procurii prezentate, ci nu modalitatea de eliberare a acesteia.

Astfel, deoarece la întocmirea procurii pe numele lui Serghei Lăpușnean, figurând ca reprezentăți Mihail Otinco și Natalia Elistratova, mama lui Vladimir Elistratov, instanța de apel a concluzionat fără echivoc că Natalia Elistratova și-a manifestat consimțământul în favoarea fiului minor ca ultimul să înstrăineze cota sa parte din apartament.

Mai mult, Colegiul a reținut că nu a fost demonstrată existența răspunderii civile delictuale prin obligarea notarului Lidia Nagherneac de a repara prejudiciul cauzat prin fapta ilicită, și anume prezența faptei ilicite a acestuia, vinovăția, precum și existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu.

Prin urmare, a considerat că instanța de fond în mod temeinic a respins pretențiile privind încasarea de la notarul public Lidia Nagherneac a prejudiciului material în mărime de 388 391,66 de lei și de 150 000 de lei, ca prejudiciu moral.

La 09 decembrie 2019, Dumitru Suciu și Stela Suciu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care au solicitat casarea acesteia cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului au invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat eronat și au încălcat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, au interpretat eronat legea precum și probele prezentate, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, în susținerea recursului s-au indicat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată o apreciere corectă, redând totodată conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 30 mai 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 20 iunie 2019 (f.d. 43, Vol. IV), or, la actele cauzei lipsește dovada de recepționare a acesteia de către recurenți.

Astfel, recursul declarat la 09 decembrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 19 februarie 2020, prin scrisoarea de însoțire nr. 2ra-525/20, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 86, Vol. IV).

Conform avizului de recepție, intimații au recepționat copia recursului la data de 21 februarie 2020 (f.d. 95-96, Vol. IV) și la 24 martie 2020 au depus referință, prin care au solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Dumitru Suciu și Stela Suciu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dumitru Suciu și Stela Suciu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Dumitru Suciu și Stela Suciu ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dumitru Suciu și Stela Suciu, împotriva deciziei din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat